

مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی رشته اتاق عمل در مورد شناخت شغلی و انگیزش حرفه ای آنان

فاطمه شهبازی^۱، حامد سارانی^۲، آزاده سیاری فرد^۳، داریوش رستمی^۴، لیلا رضائی شیرمرد^۵،
دکتر محبوبه خباز مافی نژاد^{۶*}

۱ گروه آموزش پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲ گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری-مامایی، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
۳ مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴ گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری-مامایی، دانشگاه علوم پزشکی زابل
۵ گروه فارماسیوتیکس، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
۶ مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه، گروه آموزش پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
نویسنده مسئول: دکتر محبوبه خباز مافی نژاد

چکیده:

این مطالعه توصیفی-تحلیلی بر روی ۹۱ دانشجوی اتاق عمل دانشگاه‌های علوم پزشکی زاهدان و زابل در سال ۹۹-۱۳۹۸ به روش نمونه گیری در دسترس انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش دو پرسشنامه شناخت شغلی الدهام و هاگمن و پرسشنامه‌ی محقق ساخته انگیزش حرفه‌ای بود. به منظور توصیف وضعیت آزمودنی‌ها از آمار توصیفی استفاده و داده‌ها از طریق آزمون‌های تی مستقل با نرم افزار آماری تجزیه و تحلیل شدند. میانگین نمرات شناخت شغلی در هر دو گروه متفاوت بود. در برخی حیطه‌ها مانند حیطه تنوع مهارت‌ها و آزادی و اختیار عمل تفاوت معنادار وجود نداشت. تفاوت میانگین دیدگاه‌های دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی در خصوص علاقمندی به رشته انتخابی اتاق عمل به ترتیب برابر با ۵/۲۸ و ۴/۰۲ بود و این تفاوت از نظر آماری معنادار شد. همچنین تفاوت میانگین دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی در خصوص لذت بردن از فعالیت در رشته اتاق عمل به ترتیب برابر با ۵/۵۸ و ۳/۹۰ بود که از نظر آماری معنادار شد. یافته‌ها نشان داد دانشجویان جدیدالورود به دلیل متفاوت بودن دیدگاه شان نسبت به شناخت شغلی، انگیزش حرفه‌ای بالاتری نسبت به رشته اتاق عمل در بدو ورود به رشته دارند.

جهت رشد و ارتقاء توانمندی‌های حرفه‌ای آنان فراهم گردد و از این طریق میزان انگیزش و شناخت شغلی دانشجویان بهبود یابد (۱۱، ۱۲). بررسی اجمالی شواهد نشان می‌دهد هر چند مطالعاتی در حوزه انگیزش شغلی و حرفه‌ای صورت گرفته است، اما بر اساس دانش محققین مطالعه‌ای که به بررسی و مقایسه شناخت شغلی و انگیزش حرفه‌ای دانشجویان اتاق عمل در بدو ورود و چند سال بعد از تحصیل در این رشته پرداخت، یافت نشد. به علاوه بررسی این موضوع بر روی دانشجویان اتاق عمل به دلیل ماهیت متفاوت رشته از حیث شرایط بالینی کار و سطح استرس و حساسیت‌های حرفه‌ای، نیازمند انجام مطالعات بیشتری است. با توجه به نقش کلیدی شناخت شغلی و انگیزش حرفه‌ای در کسب موفقیت‌های شغلی و تحصیلی، بررسی دیدگاه دانشجویان اهمیت به سزایی دارد؛ لذا، هدف اصلی از انجام این مطالعه، بررسی و مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی نسبت به شناخت شغلی و انگیزش حرفه‌ای آنان نسبت به حرفه انتخابی شان بود.

روش کار:

مطالعه حاضر از نوع مطالعات توصیفی-مقطعی بود. اطلاعات مطالعه از طریق پرسشنامه شناخت شغلی و انگیزش حرفه‌ای جمع آوری شد. جامعه پژوهش شامل دو گروه بود، که گروه اول کلیه دانشجویان جدیدالورود و گروه دوم کلیه دانشجویان ترم چهارم رشته اتاق عمل در دانشکده‌های پیراپزشکی زاهدان و زابل تشکیل دادند.

پس از تصویب طرح پژوهش و اخذ مجوز کمیته اخلاق از دانشگاه علوم پزشکی زاهدان با کد اخلاق

یکی از چالش برانگیزترین و در عین حال مهم‌ترین مراحل در رشته‌های پیراپزشکی از جمله اتاق عمل، مرحله گذار دانشجویان از فاز پیش بالینی به محیط بالینی به دلیل عدم آشنایی و آمادگی آنان با محیط بالین است (۱، ۲). عواملی از قبیل قرارگیری دانشجویان در محیطی ناآشنا، رویارویی با وظایف و نقش‌های جدید شغلی، تغییر ناگهانی روش تدریس و یادگیری و کمبود دانش کافی و مهارت‌های بالینی (۳)، باعث شده است، تا دانشجویان در رشته‌های مختلف پیراپزشکی، این مرحله را به عنوان مرحله‌ای استرس‌زا و دشوار تلقی کنند (۴-۶). مرور شواهد نشان می‌دهد که دانشجویان تا پیش از ورود به مرحله بالینی، آگاهی کامل و اطلاعات دقیقی از وظایف و نقش‌های مورد انتظارشان ندارند و در واقع دچار نوعی سردرگمی در رشته‌ی انتخابی خود در همان بدو ورود به دانشگاه می‌شوند (۷). از طرف دیگر، ملموس نبودن مفاهیم کلی دروس نظری و عملی در فاز پیش بالینی (۸)، نه تنها باعث اختلال در روند یادگیری آنان می‌شود، بلکه بر انگیزه تحصیلی دانشجویان نسبت به حرفه انتخابی‌شان نیز تاثیرگذار است (۹). وجود این عوامل باعث می‌شود که دانشجویان در هنگام ورود به مرحله بالینی، شرایط استرس‌زا و به توصیف خودشان دشواری را تجربه کنند

از این رو، امروزه بسیاری از دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر دنیا در حال تغییر و بازنگری برنامه‌های درسی رشته‌های مختلف علوم پزشکی هستند (۱۰) و تلاش می‌کنند تا با حضور و مشارکت بیشتر دانشجویان گروه‌های مختلف علوم پزشکی در بالین، زمینه‌ی لازم

IR.ZUMS.REC.1398.300، ۹۱ دانشجو به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش شامل دانشجوی رشته اتاق عمل، دانشجویان بدون تجربه مواجهه با بالین و تجربه بالینی و رضایت دانشجویان مبنی بر شرکت در مطالعه بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل دانشجویان انتقالی یا مهمان از سایر دانشگاه‌ها و همچنین دانشجویان مشروطی بود. در این مطالعه، ۲ دانشجو به دلیل این که دانشجویان مهمان بودند وارد مطالعه نشدند. نمونه‌ها در دانشکده‌های پیراپزشکی و بیمارستان‌های آموزشی در دو شهرستان مذکور مشغول به تحصیل بودند.

پرسشنامه به کار رفته در مطالعه شامل سه بخش بود؛ بخش اول به اطلاعات دموگرافیک شرکت‌کنندگان مانند جنسیت، سن، محل سکونت، معدل و غیره اختصاص داشت. برای سنجش بخش دوم، که سنجش شناخت شغلی دانشجویان بود از نسخه کوتاه شده پرسشنامه ۱۵ سوالی شناخت شغلی^۱ الدهام و هاگمن (۱۳)، که در مطالعات متعدد روایی و پایایی آن تایید شده بود استفاده شد (۱۴، ۱۵). همچنین به منظور بررسی نقش بازخورد در حرفه و برقراری تعامل با سایر همکاران به دلیل ماهیت رشته اتاق عمل، دو سوال دیگر از نسخه کامل پرسشنامه الدهام و هاگمن استخراج و اضافه شد که در تجزیه و تحلیل آماری با توجه به این که آلفای کرونباخ پرسشنامه با این دو سوال ۰/۷۸ محاسبه گردیده است، به این ترتیب این دو سوال نیز در نسخه کوتاه شده پرسشنامه باقی ماند و تعداد گویه‌های پرسشنامه به ۱۷ رسید. گویه‌های این

پرسشنامه در ابعاد مختلف شناخت شغلی شامل تنوع مهارت‌ها، ماهیت وظایف، اهمیت وظایف، آزادی و اختیار عمل، فرصت بازخورد، نقش فیدبک از سازمان و مواجهه با همکاران بود که در مقیاس لیکرت ۵ تایی (کاملاً موافقم = ۵، موافقم = ۴، مخالفم = ۳، کاملاً مخالفم = ۲ و نظری ندارم = ۱) نمره‌دهی شد. همچنین در بخش سوم با هدف سنجش انگیزش حرفه‌ای دانشجویان اتاق، از پرسشنامه محقق ساخته ۵ سوالی در مقیاس ۹ تایی آژگود استفاده شد. روایی محتوایی پرسشنامه انگیزش حرفه‌ای، از طریق دریافت نظرات کیفی ۱۰ نفر از متخصصان اتاق عمل و آموزش پزشکی دریافت شد. همچنین روایی صوری پرسشنامه از طریق دریافت نظرات ۶ دانشجوی اتاق عمل در مورد وضوح و شفافیت آیتم‌های پرسشنامه اخذ شد. به منظور بررسی پایایی پرسشنامه به روش همسانی درونی، پرسشنامه در بین ۴۰ نفر از دانشجویان اتاق عمل توزیع و سپس آلفای کرونباخ ۰/۷۹ محاسبه شد. پس از اخذ مجوز از مدیریت آموزش گروه اتاق عمل و آگاهی دانشجویان از هدف تحقیق، پرسشنامه به منظور بررسی و مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی از شناخت شغلی و انگیزش حرفه‌ای خود در بین دانشجویان توزیع شد. گروه اول شامل ۵۰ دانشجوی ترم یک اتاق عمل بودند، پرسشنامه انگیزش حرفه‌ای به صورت دستی پخش و تکمیل گردید.

همچنین در صورت عدم دریافت پرسشنامه‌ها، به فاصله یک هفته مجدد یادآورهای توسط محقق

^۱ Job Diagnostic Survey

ارسال می‌شد. گروه دوم که شامل ۴۱ دانشجوی ترم چهارم اتاق عمل بودند، پرسشنامه توزیع و تکمیل شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS (نسخه ۲۶) انجام شده است. به منظور توصیف وضعیت آزمودنی‌ها از آمار توصیفی استفاده و داده‌ها از طریق آزمون‌های T مستقل با نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج:

در این مطالعه ۵۰ نفر از دانشجویان جدیدالورود رشته اتاق عمل با میانگین سنی ۱۹.۷ وارد مطالعه شدند. ۲۷ نفر (۵۴٪) از دانشجویان دختر و ۲۳ نفر (۴۵٪) پسر بودند. ۲۱ نفر (۴۲٪) آن‌ها بومی و ۲۹ نفر (۵۸٪) غیر بومی بودند. دانشجویان سال بالایی شامل ۴۱ نفر از دانشجویان ترم ۴ رشته اتاق عمل با میانگین سنی ۲۱/۰۴ وارد مطالعه شدند که ۲۲ نفر (۵۳/۷٪) از دانشجویان دختر و ۱۹ نفر (۴۶/۳٪) پسر بودند. ۲۷ نفر (۶۵/۹) آن‌ها بومی و ۱۴ نفر (۳۴/۱٪) غیربومی بودند. کلیه پرسشنامه‌ها (نرخ پاسخ دهی: ۱۰۰٪) توسط شرکت کنندگان در مطالعه تکمیل و بازگردانده شد.

مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی رشته اتاق عمل در خصوص شناخت شغلی را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده در هفت حیطة مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که در هر دو گروه بین سوالات بین سوالات ۶، ۷، ۱۳، ۱۴ و ۱۷، در حیطة وظایف و ماهیت وظایف و بازخورد تفاوت معنی دار وجود داشت ($P < 0/05$) (جدول ۱).

ردیف	سوال	دانشجویان	بالاترین نمره	پایین ترین نمره	میانگین (انحراف معیار)	P-value
۱	شغل من مستلزم انجام کارهای گوناگون و استفاده از مهارت‌های مختلف است.	جدیدالورود	۵	۱	۴/۳۴ (۱±/۰۴)	۰/۵۴
		سال بالایی	۵	۱	۳/۸۲ (۱±/۴۴)	
۲	شغل من به گونه‌ای است که باید مجموعه ای از مهارت‌های سطح بالا و پیچیده را برای انجام آن بکار بگیرم.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۶۰ (۱±/۱۶)	۰/۷۴
		سال بالایی	۵	۱	۳/۵۱ (۱±/۳۸)	
۳	شغل من کاملاً ساده، تکراری و یکنواخت است.	جدیدالورود	۵	۱	۲/۶۴ (۰±/۹۸)	۰/۴۹
		سال بالایی	۴	۱	۲/۷۸ (۰±/۹۶)	
۴	شغل من مستلزم انجام مجموعه‌ای از کارهاست که شروع و پایان مشخصی دارد.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۲۰ (۱±/۱۹)	۰/۲۶
		سال بالایی	۵	۱	۲/۹۰ (۱±/۳۳)	
۵	شغل من به گونه‌ای است که فرصت به پایان رساندن کاری را که شروع کرده‌ام به من می‌دهد.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۰۶ (۱±/۱۵)	۰/۰۷
		سال بالایی	۵	۱	۲/۶۰ (۱±/۲۰)	
۶	شغل من به گونه‌ای است که هیچ شانس و فرصتی برای انجام یک بخش کامل از کار را ندارم.	جدیدالورود	۴	۱	۲/۴۴ (۰±/۹۲)	۰/۰۴
		سال بالایی	۵	۱	۲/۹۲ (۱±/۳۳)	
۷	به طور کلی، شغل من خیلی مهم و تاثیرگذار است.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۵۸ (۱±/۳۵)	۰/۰۳
		سال بالایی	۵	۱	۲/۹۵ (۱±/۴۹)	
۸	در این شغل چگونگی انجام کار من (این که آن را چقدر خوب انجام می‌دهم) بر عملکرد و زندگی افراد زیادی تاثیرگذار است.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۳۸ (۱±/۴۶)	۰/۱۲
		سال بالایی	۵	۱	۲/۹۰ (۱±/۴۴)	
۹	احتمال این‌که نتایج کار من تاثیر مهمی بر دیگران بگذارد وجود ندارد.	جدیدالورود	۵	۱	۲/۳۰ (۰±/۸۳)	۰/۳۰
		سال بالایی	۵	۱	۲/۵۱ (۱±/۱۲)	
۱۰	من در این شغل از آزادی و استقلال کافی برای چگونگی انجام کارها برخوردارم.	جدیدالورود	۵	۱	۲/۸۸ (۰±/۹۸)	۰/۱۶
		سال بالایی	۵	۱	۲/۵۶ (۱±/۲۰)	
۱۱	شغل من فرصت‌ها و موقعیت‌های قابل توجهی برای استقلال و آزادی عمل در اختیارم می‌گذارد.	جدیدالورود	۵	۱	۲/۷۶ (۱±/۱۷)	۰/۱۳
		سال بالایی	۵	۱	۲/۳۶ (۱±/۳۱)	
۱۲	بسیاری از کارها در شغل من مشخص شده است و تحت اختیار و آزادی عمل من نیستند.	جدیدالورود	۵	۱	۲/۹۸ (۱±/۲۵)	۰/۹۴
		سال بالایی	۵	۱	۳/۰۰ (۱±/۳۶)	
۱۳	شغل من به گونه‌ای است که به طور مستمر می‌توانم درباره چگونگی انجام کارم بازخورد دریافت کنم.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۳۴ (۱±/۲۰)	۰/۰۰۱
		سال بالایی	۵	۱	۲/۵۸ (۱±/۳۴)	
۱۴	در شغل من، نشانه‌ها و سرنخ‌های متعددی وجود دارد که بر اساس آن می‌فهمم که چقدر کارم را خوب انجام داده‌ام.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۱۴ (۱±/۱۷)	۰/۰۰۱
		سال بالایی	۴	۱	۲/۲۹ (۱±/۱۲)	
۱۵	در شغل من، شانس کمی وجود دارد که بفهمم کارم را به خوبی انجام داده‌ام یا خیر.	جدیدالورود	۴	۱	۲/۵۰ (۰±/۹۳)	۰/۱۳
		سال بالایی	۴	۱	۲/۱۹ (۰±/۹۸)	
۱۶	در شغل من، سایر همکاران می‌توانند در مورد عملکردم بازخورد دهند.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۱۸ (۱±/۳۰)	۰/۶۰
		سال بالایی	۵	۱	۳/۰۲ (۱±/۵۴)	
۱۷	شغل من نیازمند همکاری نزدیک با سایر اعضا تیم سلامت است.	جدیدالورود	۵	۱	۳/۴۸ (۱±/۴۶)	۰/۰۵
		سال بالایی	۵	۱	۲/۹۰ (۱±/۳۹)	

جدول ۲: مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی رشته اتاق عمل در خصوص انگیزش حرفه ای

ردیف	سوال	دانشجویان بالاترین	پایین ترین	میانگین (انحراف معیار)	P-value
۱	می دانم که یک تکنسین اتاق عمل چگونه با سایر اعضای تیم درمان همکاری دارد.	۹	۱	۴/۶۴ (±۲/۶۷)	۰/۶۱
		۹	۱	۴/۳۴ (±۲/۸۶)	
۲	به وظایف و مسئولیت های یک تکنسین اتاق عمل آشنایی کامل دارم.	۹	۱	۴/۴۶ (±۲/۰۸)	۰/۸۸
		۹	۱	۴/۵۳ (±۲/۷۷)	
۳	دوست دارم که یک تکنسین اتاق عمل باشم.	۹	۱	۵/۲۸ (±۲/۷۳)	۰/۰۳
		۹	۱	۴/۰۲ (±۲/۷۴)	
۴	از انجام وظایف یک تکنسین اتاق عمل، لذت می برم.	۹	۱	۵/۵۸ (±۲/۷۴)	۰/۰۰۱
		۹	۱	۳/۹۰ (±۲/۷۱)	
۵	قصد دارم که تحصیل در رشته اتاق عمل ادامه دهم.	۹	۱	۵/۲۰ (±۳/۰۱)	۰/۱۱
		۹	۱	۴/۱۹ (±۲/۹۵)	

شناخت شغلی و انگیزش حرفه ای هر دو فاکتورهای مرتبط با حالات درونی فرد هستند که تحت تاثیر عوامل بیرونی می توانند تغییر کنند (۱۶). هدف این مطالعه مقایسه دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی رشته اتاق عمل در مورد شناخت شغلی و انگیزش حرفه ای آنان بود.

در این مطالعه دانشجویان جدیدالورود در مقایسه با دانشجویان سال بالایی رشته اتاق عمل، این شغل را موثرتر و با اهمیت تلقی می کردند که حاکی از تمایل بیشتر آن ها به رشته انتخابی شان است. این یافته می تواند به دلیل تصویر سازی مثبت از آینده شغلی دانشجویان در بدو ورودشان به رشته و یا احساس تعلق

تفاوت میانگین دیدگاه های دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی در خصوص علاقمندی به رشته انتخابی اتاق عمل به ترتیب برابر با ۵/۲۸ و ۴/۰۲ بود و این تفاوت از نظر آماری معنادار شد ($P=0/03$). همچنین تفاوت میانگین دیدگاه دانشجویان جدیدالورود و سال بالایی در خصوص لذت بردن از فعالیت در رشته اتاق عمل به ترتیب برابر با ۵/۵۸ و ۳/۹۰ بود که از نظر آماری معنادار شد ($P<0/05$).

بحث:

در این مطالعه، دیدگاه دانشجویان رشته اتاق عمل نسبت به شناخت شغلی و انگیزش حرفه ای از طریق بررسی فاکتورهایی از قبیل بررسی میزان اهمیت و جایگاه شغلی در بالین و میزان آشنایی و علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی مورد بررسی قرار گرفت.

بالا به حرفه انتخابی شان ایجاد شود. مطالعه استال^۱ و همکاران نیز نشان داد که دانشجویان سال اول تا پیش از ورود به برنامه آموزشی، احساس تعلق بالایی به حرفه انتخابی شان دارند (۱۷)، که این موضوع می‌تواند بر دیدگاه مثبت آنان به اهمیت رشته انتخابی شان تاثیرگذار باشد.

از طرفی دانشجویان جدید الورود دیدگاه مثبت‌تری نسبت به امکان دریافت بازخورد در رشته اتاق عمل در مقایسه با دانشجویان سال بالایی داشتند که این موضوع می‌تواند حاکی از آن باشد که دانشجویان سال بالایی در نتیجه تعامل با همکاران و سایر اعضای تیم درمان، دیدگاه شان نسبت به فرایند و شرایط دریافت بازخورد در مواجهات بالینی واقع‌گرایانه‌تر می‌شود. این یافته با مطالعات دیگر نیز همخوانی دارد. در مطالعه ورک^۲ و همکاران نشان داده شد که دیدگاه دانشجویان نسبت به جایگاه شغلی‌شان، تحت تاثیر محیط کاری و تعاملات همکاران تغییر می‌کند، چرا که احساس مفید بودن و اهمیت شغلی به تعاملات با همکاران و سایر اعضا تیم وابسته است (۱۶). به علاوه در بخش دیگری از نتایج مطالعه ما مشخص شد که دانشجویان جدید الورود دیدگاه مثبت‌تری نسبت به نقش و اهمیت تعاملات بین حرفه‌ای در رشته اتاق عمل دارد. در توجیه این یافته می‌توان خاطر نشان کرد که تجربه محدود همکاری‌های بین حرفه‌ای در محیط اتاق عمل، می‌تواند بر دیدگاه دانشجویان سال بالایی در خصوص داشتن تعاملات موثر بین حرفه‌ای تاثیرگذار باشد. بر خلاف یافته‌های حاصل از مطالعه ما، در مطالعه کیورن و همکاران مشخص شد که

دانشجویان پرستاری، پزشکی، داروسازی و مددکاری اجتماعی در سال‌های بالاتر تحصیلی، نگرش مثبت‌تری نسبت به همکاری بین حرفه‌ای در رشته خود دارند (۱۸)، که این موضوع می‌تواند معرف تجربه متفاوت رشته‌های تحصیلی از همکاری‌های بین حرفه‌ای باشد. همچنین نتایج حاصل از مطالعه ما نشان داد که دانشجویان جدیدالورود اتاق عمل، نه تنها از فعالیت در رشته تحصیلی انتخابی خود لذت بیشتری می‌برند، بلکه تمایل و علاقه بالاتری نسبت به رشته انتخابی‌شان در مقایسه با دانشجویان سال بالایی دارند. به نظر می‌رسد مجموع عوامل موثر بر شناخت شغلی و تصور به داشتن آینده خوب حرفه‌ای باعث می‌شوند که دانشجویان جدیدالورود رشته اتاق عمل در بدو ورود به رشته‌شان از انگیزه بالاتری برخوردار باشند، اما در طی دوران تحصیل به دلیل تاثیرگذاری عواملی از قبیل درک امنیت شغلی (۱۹)، فرصت برای رشد عملکرد حرفه‌ای و کسب موفقیت در تعامل با سایر حرف (۲۰)، میزان درآمدزایی (۱۹)، بالا رفتن انتظار از جایگاه شغلی و غیره، بر این تغییر تمایل تاثیرگذار باشد. به علاوه، مطالعات نشان می‌دهد آگاهی دانشجویان نسبت به فاکتورهایی از قبیل احتمال کسب موفقیت در حرفه، اعتقاد به داشتن جایگاه موثر شغلی و رضایت بالا از آن، بر افزایش شناخت و انگیزش شغلی افراد موثر است (۲۱، ۲۲).

از نقاط قوت این مطالعه می‌توان به بررسی روند تغییرات دو فاکتور شناخت و انگیزش شغلی در طی دوران تحصیل دانشجویان رشته اتاق عمل اشاره کرد. این مطالعه، با محدودیت‌هایی از قبیل عدم بررسی

² Work

¹ Stull

انگیزش و شناخت شغلی فارغ التحصیلان رشته اتاق عمل همراه بود. از این رو نمی‌توان نتایج حاصل را به کلیه افراد شاغل و در حال تحصیل تعمیم داد. به علاوه، بررسی تغییرات شناخت و انگیزش شغلی از طریق انجام مطالعات طولی بر روی یک گروه از دانشجویان اتاق عمل، یافته‌های دقیق‌تری از روند تغییرات فراهم می‌کند. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، مطالعه مشابهی در فارغ التحصیلان شاغل در این رشته انجام گیرد.

نتیجه‌گیری:

یافته‌ها نشان داد دانشجویان جدیدالورود به دلیل متفاوت بودن دیدگاه شان نسبت به شناخت شغلی، انگیزش حرفه‌ای بالاتری نسبت به رشته اتاق عمل در بدو ورود به رشته دارند. عوامل مختلفی از قبیل دیدگاه مثبت تر نسبت به همکاری‌های بین حرفه‌ای، فرصت دریافت بازخورد از همکاران، تاثیرگذاری بیشتر رشته در فرایند ارائه مراقبت به بیماران و غیره بر این تمایل به رشته اتاق عمل تاثیرگذار است. نتایج این مطالعه می‌تواند در برنامه‌ریزی آموزشی و مدیریتی برای حفظ انگیزش دانشجویان نسبت به رشته اتاق عمل کمک کننده باشد.

تشکر و قدردانی:

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند، تا از خانم الهه خلیلی و آقای متین غلامی دانشجویان ترم چهارم اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و زابل که محققین را در امر جمع‌آوری داده‌ها یاری کردند، همچنین از کلیه دانشجویان ترم چهارم رشته اتاق عمل و کلیه دانشجویان جدیدالورود که ما را در انجام این مطالعه همراهی کردند، تشکر و قدردانی کند.

European journal of general practice. 2009;15(1):4-10.

۱۳. Hackman JR, Oldham GR. Development of the job diagnostic survey. *Journal of Applied psychology*. 1975;60(2):159.

۱۴. Sabet A, Yadollahi K, Khaledi H, Razeghi S. Effects of the Dimensions of Job Characteristics Model on Creating and Developing Job Motivation in Faculty Members. *Iranian Journal of Medical Education*. 2018;18:145-55.

۱۵. Hossieni SF, Soltani F. The relationship between teamwork with job stress and job motivation in nurses. *Journal of Clinical Nursing and Midwifery*. 2017;6.

۱۶. Kamdrón T. Work motivation: Relationships with job satisfaction, locus of control and motivation orientation. *International Journal of Liberal Arts and Social Science*. 2015;3(6):125-48.

۱۷. Stull CL, Blue CM. Examining the influence of professional identity formation on the attitudes of students towards interprofessional collaboration. *Journal of interprofessional care*. 2016;30(1):90-6.

۱۸. Curran VR, Sharpe D, Forristall J, Flynn K. Attitudes of health sciences students towards interprofessional teamwork and education. *Learning in Health and Social Care*. 2008;7(3):14-۶.

۱۹. Gorgich EAC, Arbabisarjou A, Taji F, Barfroshan S. Job satisfaction and external effective factors in operating room nurses working educational hospitals in 2015: A cross-sectional questionnaire study. *Global J Health Sci*. 2016;9(1):74.

۲۰. Bakhshi Ali Abadi H, Norouzi D, Hosseini ZS. Effective factors on job motivation in academic members of Rafsanjan Medical University. *Iranian Journal of Medical Education*. 2004;4(2):33-41.

۲۱. Toode K, Routasalo P, Helminen M, Suominen T. Hospital nurses' work motivation. *Scandinavian journal of caring sciences*. 2015;29(2):248-57.

۲۲. Haase H, Lautenschlager A. Career choice motivations of university students. *International Journal of Business Administration*. 2011;2(1):2.

۱. Turner SR, White J, Poth C. Twelve tips for developing a near-peer shadowing program to prepare students for clinical training. *Medical teacher*. 2012;34(10):792-5.

۲. Lempp H, Cochrane M, Seabrook M, Rees J. Impact of educational preparation on medical students in transition from final year to PRHO year: a qualitative evaluation of final-year training following the introduction of a new year 5 curriculum in a London medical school. *Medical teacher*. 2004;26(3):276-8.

۳. Turner SR, White J, Poth C, Rogers WT. Preparing students for clerkship: a resident shadowing program. *Academic Medicine*. 2012;87(9):1288-91.

۴. Radcliffe C, Lester H. Perceived stress during undergraduate medical training: a qualitative study. *Medical education*. 2003;37(1):32-8.

۵. Moridi G, Khaledi S, Valiee S. Clinical training stress-inducing factors from the students' viewpoint: a questionnaire-based study. *Nurse education in practice*. 2014;14(2):160-3.

۶. Pitkala KH, Mantyranta T. Professional socialization revised: medical students' own conceptions related to adoption of the future physician's role--a qualitative study. *Medical teacher*. 2003;25(2):155-60.

۷. Prince KJ, Boshuizen HP, Van Der Vleuten CP, Scherpbier AJ. Students' opinions about their preparation for clinical practice. *Medical education*. 2005;39(7):704-12.

۸. Wall P, Andrus P, Morrison P. Bridging the theory practice gap through clinical simulations in a nursing under-graduate degree program in Australia. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. 2014;8(1).

۹. Andrew N. Clinical imprinting: The impact of early clinical learning on career long professional development in nursing. *Nurse Education in Practice*. 2013;13(3):161-4.

۱۰. Iwata K, Gill D. Learning through work: clinical shadowing of junior doctors by first year medical students. *Medical teacher*. 2013;35(8):633-8.

۱۱. Hoyles A, Pollard C, Lees S, Glossop D. Nursing students' early exposure to clinical practice: an innovation in curriculum development. *Nurse Education Today*. 2000;20(6):۴۹۰-۴۹۳.

۱۲. Başak O, Yaphe J, Spiegel W, Wilm S, Carelli F, Metsemakers JF. Early clinical exposure in medical curricula across Europe: an overview. *The*